

Zondag 27 januari 2019

Bevestiging ambtsdragers, afscheid seniorenpastor Jeanette Verwoert

Lezingen; Esther 3, Lucas 4: 14 – 21

Hebt u ook iemand gemist, bij de lezing uit het boek Esther? Was er iemand afwezig?

Natuurlijk.. Esther.. Je ziet haar hier, op een afbeelding van Marc Chagall, met Mordechai klein op de voorgrond. Hij staat centraal in dit hoofdstuk, terwijl de heldin in het volgende weer optreedt.

Wie je ook gemist kunt hebben is God...

God wordt in het boek Esther nergens genoemd. Zijn naam valt niet.

Ik zeg het niet helemaal goed.. er is een versie van het boek – in de Griekse vertaling van het Eerste Testament, de Septuagint – waar gedeeltes zijn toegevoegd. Daarin wordt er wel gebeden. En ontvangt Mordechai in een droom een boodschap. God wordt zo ingebracht in het verhaal, als degene die betrokken is in de gebeurtenissen, als speler.

Maar hier in deze versie is dat niet zo.

Is het u opgevallen?

Of is het misschien zo... zo verging het mij.. dat je God er zelf in gelezen hebt.. ingevuld tussen de regels.

En waar ontdekken we God dan, terwijl hij niet genoemd wordt? Ook daar zouden we het over kunnen hebben.. in welke woorden, of gebaren ziet u God opduiken?

Hoort u hem misschien in het woord knielen.. dat moet wel over God gaan..

Ziet u hem in de houding van Mordechai, hoe hij rechtop staat, en niet buigen wil.. is daar God zichtbaar? Voelt u God aanwezig in het verzet tegen wat mensen kleineert en bedreigt?

Of moet je aan God denken als dat verschrikkelijke plan om een volk uit te roeien ontstaat, met ontzetting.. en de vraag, waar God is – komt God daarin het verhaal binnen?

Vandaag is het Holocaust Memorial Day. Wereldwijd worden de slachtoffers herdacht van de Holocaust en van andere genocides. Auschwitz is uitgegroeid tot universeel symbool voor de massavernietiging van onschuldige burgers. Hier in dit verhaal voel je die dreiging.. In de groeiende stroom brieven, zegels, ambtenaren en regelingen komt een apparaat van vernietiging op gang.

De Eeuwige is verborgen in dit verhaal. Impliciet aanwezig..

Matthijn Buwalda schreef een liedje over Esther – jullie horen het straks – en hij zingt daarin:

(luister het hier: <https://www.youtube.com/watch?v=09FLWzML-YI>)

En ik weet er is geen briefje uit de hemel
En het lijkt zo stom toevallig allemaal
maar wie goed kijkt leest een plan tussen de regels
van jouw verhaal

Dus houdt je hoofd omhoog
raak de moed niet kwijt
de hoop is in de hand die jouw regels schrijft

God is te lezen tussen de regels, en schrijft die zelfs...

Maar hoe weet Mordechai nu, dat hij voor Haman, de geslepen politicus, niet buigen moet? Hoe weet hij wat de juiste keus is, op een moment waarop zoveel anderen wel door de knieën gaan? Hoe weet je wat je doen moet als je voor een keus gesteld wordt – waar luister je dan naar? Volg je je hart? Maar in dat hart klinkt van alles.. ook angst voor wat anderen zullen zeggen, angst voor je leven, behoefte aan veiligheid, kritische stemmen die hard roepen, gemakzuchtige die geen zin hebben.. en hoe weet je nu wat de stem van je hart is? En, hoe vind je de kracht om die te volgen?

We hadden het er van de week over, in de Verdiepen groep, met jongeren. Spreekt God tot ons? Zoals Abraham een stem hoorde, zo horen we die niet.. tenminste, als we al precies weten wat Abram ooit hoorde. Want hoe het klinkt als God spreekt? Wie of wat hij gebruikt God om hoorbaar te worden, ons te bereiken? In ons leven? Laat de Eeuwige van zich horen, als we de weg zoeken en ons afvragen wat goed is?

En als je ineens weet, dat je voor een bepaalde school moet kiezen, of van baan veranderen moet (ik noem maar iets 😊) of nog iets pijnlijkers, als je relatie verbreekt, voor levenslange trouw aan een ander durft te kiezen of afstand van iemand moet nemen... komt dat dan van God, dat weten dat ineens doordringt? De stap die je neemt?

Eigenlijk is dit ook iets om het met elkaar over te hebben. Bij verdiepen zeiden we tegen elkaar: bij het volgen van de stem van je hart, is het goed om het er met anderen over te hebben. Om een ingeving, een gevoel, een poosje af te wegen, om te kijken of de stem blijft. Om het als het ware te beproeven.. zoals Jezus deed in de woestijn.. kijken of het houdt, bij tegenstand.. bij tegenspraak, in gesprek. Om te bidden – stil te worden en te wachten.

Bij Mordechai zien we niet hoe hij het doet.

Als Esther in het volgende hoofdstuk door Mordechai wordt overgehaald om naar de koning te gaan (Chagall beeldt dat hiernaast af) zien we wel de afweging, het proces van zoeken wat Gods stem is. Ze wil eerst niet gaan om op te komen voor haar volk. Maar als ze dan ontdekt dat de stem van Mordechai er toch één is waar ze naar moet luisteren, omdat het de stem is.. dan vraagt ze vervolgens om te vasten. Om haar te steunen om vast te houden? Om te weten of het goed is wat ze gaat doen.. ?

De stem van je hart volgen, dat is niet eenvoudig – of eigenlijk: het gaat wel om eenvoud, om het ene wat je doen moet. Maar daarvoor moet je best veel afschudden wat je afleidt, en afpellen wat je het zicht beneemt.

En misschien moet je ook ontdekken dat het niet om jou draait.. zoals je bij Mordechai en Esther ziet gebeuren – op de plek waar ze zijn, hebben ze een taak, iets te betekenen voor anderen. Ze komen pas echt tot hun recht als ze dat op zich nemen – de stem horen van de ander die hen nodig heeft. Het draait niet om jou, maar om datgene waarvoor je hart klopt - maar jij wordt wel geroepen om je eigen plek in te nemen. Dat kan geen ander voor je doen.

En je daar ook niet aan vast te klampen aan die plek – Esther moet haar plek ook weer durven verliezen, haar glamour positie aan het hof..

Om bevrijding draait het, om mensen die recht op mogen staan, dat is evangelie. (zoals het liedje zingt: Esther houdt het hoofd omhoog.. recht je rug.. niet alleen voor jezelf maar omdat God mensen opricht... richt je naar de Eeuwige)

Je hart volgen gaat over zoeken naar eenvoud.. of beter de gezegd de Ene.. die we God noemen – daar mogen we naar zoeken, de ene stem, of de stem van de Ene..

Die je roept.

De stem van de Ene roept om je in te zetten.

Onuitgesproken, in dit verhaal van Esther. Tussen de regels. In het hart.

Of zoals Dag Hammerskold het schreef in 'Merkstenen':

Ik weet niet wie - of wat - de vraag stelde.

Ik weet niet wanneer zij gesteld werd.

Ik herinner me niet dat ik antwoordde.

Maar eens zei ik ja, tegen iemand - of iets.

Vanaf dat moment heb ik de zekerheid dat het leven zinvol is en dat mijn leven, in onderwerping, een doel heeft.

Zo moge het zijn, Amen.

